

▶ SZEMÉLYES TAPASZTALATOK

AZ ÉRDEKELTEK VISSZAJELZÉSEI A 2014 ÉS 2020 KÖZÖTTI KOHÉZIÓS POLITIKÁRÓL

A Panorama magazin örömmel fogadja az Ön írását is!

A *Panorama* magazin **Személyes tapasztalatok** című rovatában helyi, regionális, országos és európai érdekeltek mondják el a véleményüket a megreformált kohéziós politikáról és a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó terveiket.

A *Panorama* örömmel fogadja az olvasók saját nyelvén készült írásokat, amelyek közül néhányat következő számainkban megjelentetünk. Az írások beküldési határidejével és a rájuk vonatkozó irányelvekkel kapcsolatban a következő e-mail címen keresztül léphet kapcsolatba velünk.

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ ÍRORSZÁG

▶ A PROGRAMVÉGREHAJTÁS JAVÍTÁSA „FEJLETTEBB” RÉGIÓKÉNT

Nagy várakozással tekintünk a 2014–2020-as „Border, Midland és Western (BMW)” regionális operatív programra és azokra az előnyökre, amelyeket ennek köszönhetően élvezhetünk majd a régiókban. A „Border, Midland és Western” régió elsősorban falusi régió, amelyet nemrégiben a „fejlettebb” régiók közé soroltak: ennek megfelelően az új programunk korlátozott számú kiemelt témára koncentrálnak, amelyek mérhető hatással lesznek a kiválasztott beruházási prioritások terén.

Üdvözljük a 2014–2020-as programok új szemléletét, amely az egyértelmű eredményekre fekteti a hangsúlyt, és arra törekszünk, hogy javítsuk a programvégrehajtás hatékonyságát, például az elektronikus adatcsere bevezetésével (e-kohézió) és az egyszerűsített költségkezelési lehetőségek alkalmazásával. Az új program iparági együttműködés révén fogja növelni az alkalmazott kutatások mértékét a régióban, univerzális nagysebességű szélessávú internetet biztosít minden város és falu – összesen 145 ezer háztartás – számára, folytatja az akár 15 ezer vállalkozás támogatását a Local Enterprise Offices (LEO, helyi vállalkozásfejlesztési irodák) és az Enterprise Ireland révén, elősegíti az energiahatékonyság fejlesztését több mint 10 ezer szociális bérlakásban és

alacsony bevételű háztartásban, ezenfelül támogatja a gazdasági, szociális és környezeti előnyökkel járó fenntartható városfejlesztési stratégiákat.

A 320 millió EUR-s, az ERFA társfinanszírozásával megvalósuló projekt számos különféle támogatási lehetőséget kínál a régió vállalkozásainak. Ilyen lesz a kutatási és innovációs tevékenységekhez igénybe vehető közvetlen támogatás, a kutatási programokban való részvétel lehetősége, valamint a vállalat-specifikus kutatási projekteken dolgozó kutatóközpontokkal létesítendő innovációs partnerségek támogatása.

A program során folytatódni fog a mikrovállalkozások támogatása a LEO-kon keresztül, ami üzleti információk szolgáltatását, tanácsadást, valamint kapacitásépítési tréningeket és pénzügyi támogatást jelent, illetve fejlesztési programot hirdetünk meg a feldolgozóiparban tevékenykedő és a nemzetközileg forgalmazott szolgáltatásokat nyújtó kis- és középvállalkozások számára. A kkv-k regionális fejlesztési környezete és az elektronikus üzleti alkalmazások lehetőségei terén is jelentős javulás várható az univerzális nagysebességű szélessávú internetszolgáltatás bevezetésével a jelenleg szolgáltatás nélküli területeken.

A programban tükröződik az a stratégiai váltás, amely a kutatási infrastruktúra felépítéséről az alkalmazott kutatás és kereskedelmi forgalmazás támogatására helyezi át a hangsúlyt, és jobban előtérbe helyezi az iparági szereplők támogatott kutatási projektekbe való bevonását, ami jól illeszkedik Írország intelligens szakosodási stratégiájába.

Az, hogy a programot a kormányhivatalokban, állami hatóságoknál, helyi hatóságoknál és felsőoktatási intézményeknél lévő partnereinken keresztül hajtjuk végre, biztosítja, hogy az egyes intézkedések bevezetése – a projektek kiválasztását és jóváhagyását, a fizetési igényléseket és a kiadásokról szóló nyilatkozatokat is beleértve – kivétel nélkül hatékonyan, a régióban kiválasztott kedvezményezettek érdekeit szolgálva történjen.

GERRY FINN – A 2014–2020-as „Border, Midland és Western” regionális operatív program irányító hatóságának igazgatója

▶ LITVÁNIA

▶ ENERGIAHATÉKONYSÁG LITVÁNIÁBAN: A MEGOLDÁS A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖKBEN REJLIK

A hatékony energiafelhasználás a zöldebb gazdaság fontos tényezője, és jelentős megtakarítást eredményez az állami és magánkiadások terén. Ennek köszönhető, hogy az energiahatékonyság lett az uniós beruházások 2014–2020-as litvániai operatív programjának egyik fő stratégiai célkitűzése.

A hatékonyabb energiafelhasználás felé

Az energiahatékonyság az elmúlt évtizedben egyre nagyobb hangsúlyt kapott Litvániában; az energiafelhasználási szintek ugyanakkor még mindig jóval magasabbak, mint a legtöbb tagállamban. Az energiahatékonyság javításának egyik módja a régi többlakásos társasházak korszerűsítése – Litvániában körülbelül 37 ezer ilyen épület található. A folyamat sikeres kezelése érdekében 2009 óta pénzügyi eszközöket vezetünk be a társasházak korszerűsítéséhez.

Már a kezdetektől fogva számos kihívást kellett leküzdenünk: egyrészt meg kellett oldanunk a pénzügyi nehézségeket, másrészt meg kellett győznünk a közvéleményt, hogy a korszerűsítés valóban hatékony megoldást jelent. Az adatok magukért beszélnek, és most már elégedetten kijelenthetjük: továbbra is arra törekszünk, hogy fenntartsuk a korszerűsítés magas színvonalát, miközben a kölcsönökre jelentkező igény már túllépte a rendelkezésre álló finanszírozási keretet. Az elemzések szerint a korszerűsítésnek köszönhetően egyes épületekben 50%-kal is csökkent az energiafelhasználás. Az energiahatékonyságot azonban nemcsak a korszerűsített épületek számával vagy a bevezetett energiahatékonysági intézkedésekkel kell mérni. Az életminőségről és a biztonságos, egészséges környezetről is ugyanúgy szól.

Pénzügyi eszközök használata

Az uniós alapok és a pénzügyi eszközök alapvető fontossággal bírtak és bírnak jelenleg is a folyamat szempontjából. 2009-ben 227 millió EUR-s alaptőkével hoztuk létre a társasházak korszerűsítését támogató JESSICA kezelőalapot. Mivel a pénzügyi eszközök felhasználása az energiaszektorban megfelelt az elvárásoknak, és számos elkészült projekt

▶ A JESSICA alaptól támogatott épületfelújítások. Nőtt a támogatásokra mutató igény, miután bebizonyosodott a felújítások energia- és költségmegtakarító hatása.

jelezte, hogy nagy igény mutatkozik rájuk, három további alapot hívtunk életre a 2014–2020-as pénzügyi keretből: a JESSICA II-t, a társasházi épületek modernizációját segítő alapot (MBMF) és az energiahatékonysági alapot (ENEF).

Az állami beruházások fejlesztési ügynöksége által kezelt MBMF 30 millió EUR-s alaptőkével rendelkező pénzügyi eszköz, míg a JESSICA II, az „alapot alapja” 150 millió EUR-s alaptőkével működik, és azért hoztuk létre, hogy vonzza a nagyobb magánberuházásokat, növelve az uniós alapok felhasználásának hatékonyságát, és kielégítve a beruházásra mutató keresletet.

A nemrégiben létrehozott ENEF (79 millió EUR) célja, hogy a középületek korszerűsítésére és a közvilágítási projektek garanciáinak kibocsátására nyújtson kölcsönöket. Az alap feladatai közé nemcsak a projektekbe történő beruházások tartoznak, hanem az ESCO modell fejlesztése is, amelyet Litvániában nem vezettek be széles körben. Vonzó lehet a magánberuházók számára, és a magánvállalatok tapasztalatai is jól jönnek majd az uniós alapok felhasználásának hatékonyabbá tételéhez és a kockázatok csökkentéséhez. Jelenleg az állami beruházások fejlesztési ügynöksége olyan potenciális beruházókat keres, akik litván energiahatékonysági projektekbe szeretnének beruházni.

A 2014–2020-as időszakban meg szeretnénk ragadni a lehetőségeket az uniós alapok beruházási megtérülésének növeléséhez, és lehetőség szerint minél több ruórozó alapot kívánunk használni. Ezért a pénzügyi eszközök szélesebb körben való alkalmazását tervezzük. Jelenleg fejlesztési fázisban van egy piaci igényeket felmérő elemzésünk, amely a pénzügyi eszközök más közcélú infrastruktúrákban – például az energiaiparban, a vízgazdálkodásban, a szállításban, a közúthálózat fejlesztésében, az informatikában, hogy csak néhányat említsünk – való felhasználásának lehetőségeit fogja vizsgálni.

ALOYZAS VITKAUSKAS – Litván pénzügyminiszter-helyettes, a 2014–2020-as litván operatív program monitoringbizottságának elnöke

▶ PORTUGÁLIA

▶ A VERSENYKÉPES-SÉG NÖVELÉSE AZ AZORI-SZIGETEKEN

A több mint 600 km-re kiterjedő Azori-szigetek kilenc lakott szigetből áll a közép-atlanti régióban. A terület jellemzőinek és gazdaságának köszönhetően az Azori-

szigetek Autonóm Régió mindig a legkülső régiók egyike volt, ahogy az az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikkében szerepel. A 2007–2013-as programozási időszakra vonatkozóan az ERFA PROCONVERGENCIA operatív program fontos szerepet kap az Azori-szigetek Autonóm Régió állami beruházásainak finanszírozásában.

A PROCONVERGENCIA olyan átfogó program, amely az alapszolgáltatások hozzáférhetőségének széles körű támogatása mellett az oktatási, szociális és környezeti infrastruktúrákat is támogatja, többek között egy olyan eszközkészlet révén, amely ösztönzi és segíti a magánberuházásokat és a külgazdaságok megteremtését a regionális vállalkozások működéséhez. Számos olyan projektet lehet említeni, amely jól példázza az elért eredményeket, többek között a következőket:

- ▶ a nyugati szigetcsoport összekapcsolása a többi szigetet körülvevő gyűrűvel víz alatti száloptikai kábelben keresztül;
- ▶ funkcionális épületek építése az Azori-szigetek egyeteme számára, valamint szélesebb körű intézkedések bevezetése az állami iskolahálózatnál;
- ▶ kórházbővítés Faial szigetén, ahol nagy számú beteget látnak el a központi és nyugati szigetcsoportokról;
- ▶ világítótorony felújítása és átalakítása vulkanológiai központtá, amely 2011-ben elnyerte a RegioStars díját;
- ▶ Terceira szigetén a közúti infrastruktúra fejlesztése, amely az óceáni kikötőt, a halászati kikötőt, a repülőtérrel és egy

nagy ipari parkot köt össze Angra do Heroísmo városával, a fő közigazgatási központtal.

Különösen a magánberuházások ösztönzése szempontjából a „Biomassza-pelletek előállítása az Azori-szigetek Autonóm Régióban” elnevezésű projekt jól példázza a PROCONVERGENCIA prioritásait:

- ▶ 1) helyi nyersanyagok feldolgozása;
- ▶ 2) regionális termék előállítása a regionális gazdaság szempontjából kiemelt jelentőségű erőforrásból; valamint
- ▶ 3) a regionális termékek exportjának elősegítése.

Ezzel az üzleti tervvel az iparág egészséges növekedésnek indulhat a helyi piacok jelentette korlátok feloldásával, klaszteres szemléletet bevezetve egy olyan iparágban, amely fontos szerepet tölt be a regionális gazdaságban, és elősegítve a nemzetközivé válás folyamatát. A kedvezményezett NaturalReason vállalat három párhuzamos pályázatot nyújtott be különböző projektekre az Azori-szigetek három szigetén (São Miguel, Terceira és Pico), amelyeken teljesen önálló ipari egységek működnek saját felügyelettel, és amelyek mindegyike a regionális piac hozzá tartozó szegmensét fogja ellátni úgy, hogy ennek során saját felelősségi körükben köthetnek beszállítói szerződéseket a kapacitásuknak megfelelően. Minden egyes szigeten várhatóan tizenkilenc új munkahely jön létre.

RUI AMANN – Irányító hatóság, Azori-szigetek Autonóm Régió

Teljes összeg:
15 600 000 EUR
EU-hozzájárulás:
7 400 000 EUR

▶ Az Azori-szigeteken előállított biomassza-pelleteket a helyi vállalkozások – például tejtermelők – használják fel energiaforrásként.

**SZÓLJON
HOZZÁ**

regio-panorama@ec.europa.eu